

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.012.02.2023

Pani
Justyna Magdalena Jasińska
Wójt Gminy Kutno
Urząd Gminy Kutno
ul. Wincentego Witosa 1, 99-300 Kutno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/034 – Rozwój systemu opieki nad dziećmi do lat 3, w tym realizacja Programu „Maluch+”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 93-106 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Kutno, ul. Wincentego Witosa 1, 99-300 Kutno.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Justyna Magdalena Jasińska, Wójt Gminy Kutno ¹ , od 22 października 2018 r. ² (akta kontroli str. 3)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wykonywanie zadań ustawowych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 w stopniu adekwatnym do potrzeb mieszkańców. 2. Realizacja Programu „Maluch+” zgodnie z jego założeniami i zawartymi umowami, a także uzyskanie zakładanych efektów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2022. Dla realizacji celów kontroli mogą być wykorzystane dokumenty, dowody sporządzone w latach wcześniejszych oraz w okresie późniejszym, a także dane statystyczne z tych okresów związane z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Ar. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Marcin Kuzan, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/67/2023 z 14 kwietnia 2023 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: Wójt lub Wójt Gminy.

² Zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Kutnie.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gmina Kutno (dalej: Gmina) wykonując zadania określone w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3⁵ zapewniła opiekę nad dziećmi do lat 3 w stopniu adekwatnym do potrzeb mieszkańców oraz wykonała dofinansowane zadania w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” (dalej: Program „Maluch+”) uzyskując zakładane efekty.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Gmina otrzymała środki z Programu „Maluch+” na utworzenie 23 miejsc opieki oraz na zapewnienie funkcjonowania utworzonych miejsc opieki. Dodatkowo pozyskano środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na wsparcie aktywności zawodowej rodziców w Gminie Kutno, z których sfinansowano w części wydatki poniesione na personel Klubu.

Gmina Kutno zaspokajała potrzeby mieszkańców w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 co wynikało z analizy list rezerwowych dzieci w prowadzonym przez samorząd Klubie Dziecięcym „Leśna Gromada” (dalej: Klub „Leśna Gromada”), rocznych sprawozdań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 oraz jednorazowej ankiety rekrutacyjno-promocyjnej przeprowadzonej wśród rodziców, potencjalnych rodziców i opiekunów dzieci.

W dokumentach planistyczno-strategicznych gminy nie przeprowadzono analizy sytuacji rodzin z małymi dziećmi. Przy opracowywaniu Strategii rozwiązywania problemów społecznych skupiono się na wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁶ elementach obligatoryjnych wynikających z tej ustawy.

Na terenie Gminy działały dwa kluby dziecięce, w tym jeden prowadzony przez gminę oraz jeden niepubliczny żłobek. Gmina prowadziła rejestr żłobków i klubów dziecięcych. Poprzez utworzenie przez Gminę Klubu „Leśna Gromada” z 23 miejscami, stosunek dzieci objętych opieką w żłobku i klubach dziecięcych do liczby dzieci uprawnionych z racji wieku do objęcia opieką wzrósł z 8% w 2020 r. do 15% w 2021 r. i 16% w 2022 r. Gmina deklarowała zaspokojenie potrzeb w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wobec czego nie organizowała opieki w formie dziennego opiekuna, ani niani, nie zlecała też podmiotom niepublicznym organizacji miejsc w instytucjach opieki.

W strukturze organizacyjnej Gminy, ani w strukturze Centrum Usług Wspólnych Gminy Kutno (dalej: CUW) nie utworzono stanowiska do spraw realizację zadań związanych z instytucjonalną opieką nad dziećmi do lat 3. Czynności te wykonywali pracownicy CUW.

Na stronie internetowej Gminy zamieszczono rejestr żłobków i klubów dziecięcych, który nie zawierał wszystkich informacji wymaganych przez ustawę o opiece nad dziećmi do lat 3. Dodatkowo Wójt, wbrew obowiązkowi określonemu w art. 54 ust.1 pkt 1 tej ustawy nie sprawowała właściwego nadzoru nad żłobkiem, klubem dziecięcym w zakresie zgodności danych zawartych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych ze stanem faktycznym, a także nie weryfikowała aktualności tych danych. Pozytywnie należy ocenić fakt, że w trakcie kontroli przedmiotowe nieprawidłowości zostały usunięte.

Nadzór nad placówkami opieki nad dziećmi do lat 3 w Gminie Kutno realizowany był poprzez przeprowadzanie kontroli, których to przeprowadzenie zawieszono w 2020 r. z uwagi na pandemię Covid-19. W rejestrze skarg i wniosków Gminy Kutno nie

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U z 2023 r. poz. 204 ze zm., dalej ustawa o opiece nad dziećmi do lat 3 lub ustawa o opiece.

⁶ Dz. U z 2023 r. poz. 901, dalej: ustawa o pomocy społecznej.

odnotowano skarg na instytucje opieki nad dziećmi do lat 3 oraz zadań realizowanych przez Gminę w tym zakresie.

Oferty na zadanie związane z utworzeniem Klubu „Leśna Gromada” oraz jego funkcjonowanie zostały prawidłowo opracowane i złożone. Umowy zostały zrealizowane i rozliczone. W trzech postępowaniach o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego, Zamawiający nie uzasadnił powodów niedokonania podziału zamówień na części. Dodatkowo w jednym postępowaniu Zamawiający wezwał Wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia dokumentów z wyznaczeniem krótszego niż należało terminu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykonywanie zadań ustawowych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 w stopniu adekwatnym do potrzeb mieszkańców

Opis stanu faktycznego

1.1. Gminę Kutno w latach 2019-2022 (według stanu na 31 grudnia) zamieszkiwało odpowiednio: 8 622, 8 625, 8 623, 8 596 osób, w tym 327 (3,8%), 318 (3,7%), 318 (3,7%), 309 (3,6%) dzieci do lat 3. Stosunek dzieci objętych opieką w żłobku i klubach dziecięcych do liczby dzieci uprawnionych z racji wieku do objęcia opieką wynosił w latach 2019-2022 odpowiednio: 8%, 8%, 15%, 16%.

Na terenie gminy, w okresie objętym kontrolą, funkcjonowały dwa kluby dziecięce (w tym jeden prowadzony przez gminę, a jeden przez spółdzielnię socjalną) oraz jeden żłobek prowadzony przez osobę prawną. Łączna liczba miejsc w klubach dziecięcych⁸ wynosiła 33, w tym 23 w klubie prowadzonym przez gminę i 10 w klubie Spółdzielni Socjalnej. Żłobek dysponował 15 miejscami.

(akta kontroli str. 4-75, 457-458, 1028-1036)

Utworzony przez gminę klub dziecięcy zapewniał opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 od poniedziałku do piątku w godzinach 6:00 do 16:00. Godziny pracy klubu zostały ustalone, jak wyjaśniła Wójt Gminy, na podstawie porównania funkcjonowania innych placówek opieki, rozmów z potencjalnymi rodzicami oraz zwyczajowych godzin pracy przedsiębiorstw w regionie. Wójt Gminy dodała, że istniała możliwość odpłatnego przedłużenia pobytu dziecka w klubie.

(akta kontroli str. 581, 588, 602-639)

Klub dziecięcy „Leśna Gromada” swoją działalność rozpoczął 1 marca 2021 r. Na funkcjonowanie klubu gmina oprócz wsparcia z programu Maluch+ uzyskała dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 na realizację projektu: „Wsparcie aktywności zawodowej rodziców w Gminie Kutno”. Z uwagi na otrzymane dofinansowania wysokość opłat w klubie „Leśna Gromada” w latach 2021-2023 (do lutego) wynosiła 118,87 zł. Kwota ta stanowiła miesięczną opłatę za wyżywienie dziecka i była to opłata stała. Od marca 2023 r. opłata wynosiła 450,00 zł (czesne, opłata stała) oraz 17,00 zł za całodzienne wyżywienie.

(akta kontroli str. 76-93, 176-182, 196-202, 581, 587, 602-643, 644-655, 660-799)

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ W latach 2019-2022 (stan na 31 grudnia) na terenie gminy funkcjonował jeden żłobek z 15 miejscami, który obejmował opieką, we wskazanym okresie 15 dzieci (14 w 2021 r.). W latach 2019-2020 w gminie funkcjonował jeden klub dziecięcy z 10 miejscami, który obejmował opieką 10 dzieci. W latach 2021-2022 w Gminie Kutno działały dwa kluby dziecięce w tym jeden samorządowy z łącznie 33 miejscami – wszystkie miejsca były wykorzystane (opieką objęto 33 dzieci).

Wójt Gminy w wyjaśnieniach wskazała, że gmina nie stosowała częściowej lub całkowitych zwolnień z opłat za opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3. W latach 2021-2022 rodzice i opiekunowie dzieci uczęszczających do klubu ponosili tylko opłaty za wyżywienie w kwocie 118,87 zł, co było równoznaczne z częściowym zwolnieniem z pełnych kosztów utworzenia miejsca w klubie.

Jak dodała Wójt, propozycje zwiększenia opłat za pobyt i wyżywienie w klubie „Leśna Gromada” były na bieżąco przedstawiane rodzicom dzieci uczęszczających do klubu. Przed ustaleniem wysokości opłat Gmina przeprowadziła analizę rynku lokalnego. CUW dokonało kalkulacji kosztów funkcjonowania klubu po zakończeniu finansowania bieżącej działalności ze środków unijnych. Wzięto też pod uwagę wnioski rodziców płynące z petycji.

(akta kontroli str. 581, 587-588, 640-643, 656-659)

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3, Wójt prowadził rejestr właściwy ze względu na miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego przy użyciu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a.

(akta kontroli str. 489-539, 644-655)

W trakcie kontroli, Kierownik klubu dziecięcego udzieliła informacji na temat jego funkcjonowania. W klubie dziecięcym nie utworzono rady rodziców. Pomimo tego faktu, zdaniem kierownika klubu, rodzice mogli wpływać na opiekę i proces edukacji w klubie przede wszystkim poprzez rozmowy z personelem – opiekunami i kierownikiem m.in. w toku spotkań integracyjnych, przeprowadzanych spotkań organizacyjnych oraz dzięki wypełnianiu anonimowych ankiet. Kierownik klubu dodała, że opracowano roczny plan pracy dydaktyczno-wychowawczo-edukacyjnej, który zmieniany był pod względem form realizacji jego cotygodniowych treści. Plan roczny został ustalony wewnętrznie przez personel klubu. Kierownik klubu dodała, że rodzice nie mieli zastrzeżeń co do realizowanego planu rocznego. Konkluzja taka wynikała także z treści anonimowych ankiet skierowanych do rodziców dzieci uczęszczających do klubu (ankieta była przeprowadzona w marcu i październiku 2022 r.). Z uzyskanej od kierownika informacji wynikało, że dostępna na rynku oferta szkoleniowa dla opiekunów jest bardzo bogata i wszechstronna. Opiekunowie zatrudnieni w klubie korzystali z szerokiego zakresu szkoleń oferowanych na rynku.

Według opinii kierownika klubu liczba miejsc dostępnych w klubie była wystarczająca do zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy. Powyższe potwierdza fakt sukcesywnego obsadzania wolnych miejsc w klubie, które zwalniały się w trakcie roku szkolnego bądź w wyniku jego zakończenia z końcem sierpnia dla dzieci trzyletnich. Listy rezerwowe były na bieżąco redukowane, co było wynikiem zwalniania się miejsc w trakcie roku szkolnego.

Zgodnie z informacją pozyskaną od Kierownika klubu dziecięcego „Leśna Gromada” odnośnie kwalifikacji personelu, cztery osoby zatrudnione odbyły szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun oraz posiadały właściwe wykształcenie⁹. Zgodnie ze złożonym przez kierownika klubu zestawieniem wszystkie osoby zatrudnione przy opiece nad dziećmi łącznie z kierującą klubem legitymowały się zaświadczeniami o niekaralności. W klubie spełniony został warunek dotyczący objęcia opieką przez jednego opiekuna maksymalnie ośmiorga dziećmi (4 opiekunki na 23 dzieci).

(akta kontroli str. 563-579)

⁹ Średnie lub średnie branżowe oraz co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi do lat 3 lub przed zatrudnieniem jako opiekun odbyła 280-godzinne szkolenie, w tym co najmniej 80 godzin w formie zajęć praktycznych obejmujących opiekę nad dzieckiem pod kierunkiem opiekuna.

W klubie zatrudnionych było pięć osób (osoba kierująca oraz cztery opiekunki). Osoba kierująca klubem posiadała właściwe kwalifikacje¹⁰.

(akta kontroli str. 579)

W dniu 19 listopada 2021 r., Uchwałą¹¹ Rady Gminy Kutno, przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2026¹² (dalej: Strategia).

(akta kontroli str. 287, 339)

W Strategii nie uwzględniono¹³ sytuacji rodzin z małymi dziećmi oraz działań związanych z budową/rozbudową systemu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

(akta kontroli str. 287-456)

Wójt Gminy przekazała wyjaśnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie (dalej: Kierownik GOPS), w których wskazano m.in., że przyjęta strategia koncentrowała się przede wszystkim na zadaniach z zakresu pomocy społecznej, gdyż została uchwalona zgodnie z art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i zawierała wszystkie wymagane tymi przepisami elementy. Prowadzenie żłobków i klubów dziecięcych zgodnie z art. 8 ustawy o opiece nad dziećmi to zadanie fakultatywne gminy. Wobec powyższego zadanie utworzenia żłobka/ klubu dziecięcego mogło być wpisane do strategii, jednak zdaniem Kierownika GOPS, bardziej prawidłowe jest wpisanie takiego zadania do strategii rozwoju gminy.

Gmina Kutno przewidziała w swojej strategii przyjętej uchwałą nr L/339/2022 Rady Gminy Kutno z dnia 30 czerwca 2022 r. funkcjonowanie i prowadzenie klubu dziecięcego.

W odpowiedzi wskazano ponadto, że w wizji i celu strategicznym wskazano Gminę Kutno jako miejsce przyjazne i otwarte dla mieszkańców zapewniające nowoczesną edukację, niezależną od innych czynników, takich jak wiek czy niepełnosprawność.

(akta kontroli str. 459-461, 467-472)

W Strategii przy diagnozie i analizie problemów bezrobocia nie uwzględniono i nie poddano diagnozie i rozszerzonej analizie kwestii opieki nad dziećmi do lat 3.

Kierownik GOPS w kolejnych wyjaśnieniach wskazała m.in., że Strategia koncentruje się przede wszystkim na zadaniach z zakresu pomocy społecznej. Strategia została uchwalona zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i zawiera wszystkie wymagane tymi przepisami elementy. Dane brane pod uwagę przy opracowaniu Strategii zawierały kategorię wiekową dzieci do lat 3 przy analizie charakterystyki środowiska społecznego Gminy Kutno, ujmując tę grupę w strukturze ludności w przedziale wiekowym 0-18 lat. Stąd, Kierownik GOPS, dodała, że Strategia całościowo

¹⁰ Zgodnie z art. 14 i art. 16 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 (kwalifikacje: pielęgniarki, położnej, opiekunki dziecięcej, nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej lub pedagoga opiekuńczo-wychowawczego, pedagoga społeczno-wychowawczego, pedagoga wczesnej edukacji, terapeuty pedagogicznego)

¹¹ Uchwała Nr XXXIX/289/2021 Rady Gminy Kutno z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2026.

¹² Wcześniej obowiązywała Uchwała Nr XVI/86/2016 Rady Gminy Kutno z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kutno na lata 2016-2021”.

¹³ Strategia wskazywała (na stronie 5), iż w polskich realiach problemami społecznymi jakie najsilniej dają o sobie znać są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. W celu wskazania i zdefiniowania problemów społecznych wykorzystano Diagnozę z 2019 r. oraz badania postrzegania problemów społecznych przez mieszkańców zrealizowane w 2021 r. (str. 21). Problematyka badań dotyczyła: alkoholizmu; narkomanii i dopalaczy; nikotynizmu; problemu przemocy domowej; problemu ubóstwa; problemu niepełnosprawności. Wobec tak określonego przedmiotu badań, wnioski i rekomendacje również dotyczyły alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, ubóstwa, bezrobocia, przemocy, bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz wykluczenia społecznego. Z zapisów Strategii wynikało, że w przedmiocie badań nie uwzględniono sytuacji rodzin z małymi dziećmi oraz działań związanych z budową/rozbudową systemu opieki nad dziećmi do lat 3.

diagnozuje i analizuje problem bezrobocia. Dodała, że przy uchwalaniu nowej Strategii zostanie wzięta pod uwagę sugestia, aby odrębnie ujmować problematykę bezrobocia w kontekście zapewnienia opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat 3.

(akta kontroli str. 555)

W rocznych sprawozdaniach z wykonania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 za lata 2020-2022 nie wykazano miejsc niezaspokojonego zapotrzebowania¹⁴

(akta kontroli str.56-75, 1028-1036)

Wójt Gminy wyjaśniła m.in., że w sprawozdaniach z wykonania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 za lata 2020-2022 w rubryce dotyczącej niezaspokojonego zapotrzebowania na miejsca opieki nad dziećmi wykazano „0”, ponieważ w roku szkolnym 2021/2022 wszystkie dzieci zgłoszone na podstawie kart zgłoszeniowych do przyjęcia do klubu dziecięcego z terenu gminy zostały przyjęte do klubu dziecięcego, dla którego gmina była organem prowadzącym. Natomiast w roku kolejnym na liście rezerwowej było dwoje dzieci z gminy, na dwóch pierwszych miejscach i zostały one przyjęte do klubu dziecięcego. Na dzień sporządzania sprawozdania na liście rezerwowej nie było dzieci z gminy, a więc zdaniem Wójta Gminy potrzeby mieszkańców gminy zostały zaspokojone.

(akta kontroli str.586-587)

Wójt dodała m.in., że do opracowywania zbiorczych sprawozdań z wykonania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 za lata 2020-2022 służyły sprawozdania jednostkowe przesyłane przez placówki publiczne i niepubliczne z Gminy Kutno, co odbywało się po zakończeniu roku. Następnie dane z tych sprawozdań były przenoszone na formularz zbiorczy udostępniony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Dane te uzupełniał pracownik CUW jako przedstawiciel Wójta Gminy Kutno. Na dzień sporządzenia sprawozdania, tj. na 31 grudnia 2022 r. nie było dzieci z Gminy Kutno na liście rezerwowej.

Ponadto Wójt stwierdziła m.in., że w sprawozdaniach wykazywane były dane z formalnych sprawozdań przekazanych Gminie przez placówki świadczące opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, nie zaś dane z ankiety rekrutacyjno-promocyjnej obarczone błędami badawczymi.

(akta kontroli str. 1019-1023, 1042)

W sprawozdaniach z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 wskazuje się niezaspokojone potrzeby w ujęciu liczbowym - liczba ta wynikała z danych z list rezerwowych. Mogły więc wystąpić przypadki wykazywania tych samych dzieci w kilku placówkach (gdy rodzice/opiekunowie zapisują dzieci do więcej niż jednej placówki).

Do tak postawionej tezy, Wójt Gminy ustosunkowała się w wyjaśnieniach wskazując m.in., że w sprawozdaniach z wykonania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 za lata 2020-2022 przez podmioty niepubliczne, Gmina Kutno otrzymywała dane liczbowe i statystyczne bez listy dzieci przyjętych i rezerwowych, dlatego weryfikacja względem powielania się nazwisk tych samych dzieci w różnych placówkach nie była wykonywana. Jeżeli chodzi o sprawozdania z instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, dla których gmina jest organem rejestrującym, placówki te same wypełniały sprawozdania, a gmina tylko przetwarza te dane w celu utworzenia ogólnego sprawozdania. Kierownicy tych placówek nie przekazywali list dzieci oczekujących i nie zgłaszali potrzeb na większą liczbę miejsc opieki.

(akta kontroli str. 586)

¹⁴ Pozycja 13 dotycząca dziennych opiekunów, pozycja 18 dotycząca klubów dziecięcych i pozycja 18 dotycząca żłobków) -

W październiku 2020 r. na terenie Gminy Kutno przeprowadzono badanie ankietowe dla rodziców/opiekunów, które miało na celu ocenę zapotrzebowania na usługi opiekuńcze nad dziećmi w wieku do lat 3. W ramach badania rozdyskrebowano 60 sztuk ankiet za pośrednictwem Sołtysów, Radnego oraz jednej Parafii. Ankiety były przekazywane młodym rodzicom, którzy posiadają dzieci lub je planują.

Analizie poddano wszystkie (16) dostarczone ankiety oraz przekazywane drogą telefoniczną odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie. Z ankiet wynikało, że 12 rodzin ma zorganizowaną opiekę nad dziećmi (jeden z rodziców lub dziadkowie). Cztery rodziny takiej opieki nie były w stanie zorganizować. Znaczna większość rodziców, bo aż 15 z 16 było zainteresowane zorganizowaniem opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 w klubie dziecięcym. Wszyscy ankietowani byli zainteresowani korzystaniem z opieki w przedziale od pięciu do ośmiu godzin dziennie. Wśród 16 rodziców, którzy wypełnili ankietę 14 pracowało zawodowo, a dwie osoby zajmowały się opieką i wychowaniem dzieci (były nieaktywne zawodowo).

(akta kontroli str.482-487)

Po przeprowadzeniu analizy ankiet podjęto decyzję o utworzeniu klubu dziecięcego. Wójt Gminy Kutno wyjaśniła, że ze względu na dysponowanie lokalem w budynku Szkoły Podstawowej w Gołębiewku Nowym, w oparciu o wymaganą powierzchnię przypadającą na jedno dziecko powierzone pod opiekę oraz wyższe wymagania dotyczące personelu medycznego w żłobku, wybrano realizację inwestycji w formie klubu dziecięcego, a nie żłobka.

(akta kontroli str. 540-542, 546)

Wójt wyjaśniła, że przeprowadziła na swoim terenie w 2020 r. analizę dotyczącą zapotrzebowania na miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Analizy dokonano na podstawie przeprowadzonych ankiet w związku z otwarciem w gminie klubu dziecięcego. Ankieta miała na celu ocenę zapotrzebowania na usługi opiekuńcze nad dziećmi w wieku do lat 3 i podjęcie odpowiednich działań organizacyjnych, które wpłyną na aktywizację zawodową rodziców, ułatwią powrót do pracy, umożliwią podjęcie nowej pracy po urodzeniu dziecka oraz ułatwią pracę rolnikom we własnym gospodarstwie.

Dodatkowo Wójt wskazała, że Ankieta miała charakter rekrutacyjno-promocyjny i służyła dostosowaniu oferty Klubu dziecięcego do potrzeb rodziców i opiekunów.

(akta kontroli str. 459-461, 464, 1037-1038, 1042)

Dodatkowych analiz w tym zakresie w latach 2020-2022 nie przeprowadzono.

(akta kontroli str. 581, 588)

1.2. Opiekę nad dziećmi do lat 3 na terenie Gminy Kutno oferowały dwie placówki niepubliczne. Jedną z nich był działający od marca 2017 r. niepubliczny żłobek, oferujący opiekę nad 15 dziećmi. Drugą placówką, działającą od sierpnia 2019 r., był niepubliczny klub dziecięcy sprawujący opiekę nad 10 dziećmi. Dodatkowo w 2021 r. Gmina Kutno uruchomiła klub dziecięcy „Leśna Gromada” z 23 miejscami dla dzieci do lat 3 z siedzibą w Gołębiewku Nowym. W okresie objętym kontrolą, liczba miejsc w placówkach świadczących opiekę nad dziećmi do lat 3 w Gminie Kutno wzrosła z 25 do 48, czyli o 92%.

Gmina Kutno nie organizowała opieki nad dziećmi w formie dziennego opiekuna oraz niani.

(akta kontroli str. 4)

Wójt w przedłożonych wyjaśnieniach wskazała m.in., że nie podejmowano działań w celu promocji opiekunów dziennych oraz nie ogłaszano konkursów w tym

przedmiocie, ponieważ utworzone miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w pełni zaspokajały potrzeby mieszkańców gminy. Gmina Kutno rozważała wdrożenie instytucji dziennego opiekuna, jednak odrzucono taki pomysł ze względu na brak zgłaszanych potrzeb przez mieszkańców gminy. Żaden mieszkaniec gminy nie zgłosił zapotrzebowania na dziennego opiekuna, jak również nie zgłosił się nikt, kto by był zainteresowany świadczeniem takiej usługi. Dodatkowo wszystkie dzieci z terenu Gminy Kutno zgłoszone na podstawie kart zgłoszeniowych do przyjęcia do samorządowego klubu dziecięcego zostały przyjęte. Na liście dzieci oczekujących znalazły się jedynie dzieci spoza terenu Gminy Kutno, co świadczy o zaspokojeniu potrzeb mieszkańców w tym zakresie. W związku z powyższym nie podejmowano działań w celu promocji opiekunów dziennych, w tym nie ogłaszano konkursu ofert w celu wyboru opiekunów i nie podejmowano akcji promocyjnych.

(akta kontroli str. 459, 465)

Gmina prowadziła rejestr żłobków i klubów dziecięcych, który był publikowany na stronie BIP Urzędu Gminy Kutno. Wyszukiwarka na portalu Emp@tia dla Gminy Kutno generowała żłobek i kluby dziecięce wskazane w gminnym rejestrze. Rejestr żłobków i klubów dziecięcych opublikowany na stronie BIP Urzędu Gminy nie zawierał wszystkich informacji wymaganych ustawą o opiece.

Wójt Gminy dokonywał wpisów na podstawie prawidłowo wypełnionych wniosków.

(akta kontroli str. 7-55)

W okresie objętym kontrolą, nie wystąpiły przypadki odmowy wpisu do Rejestru lub wykreślenia z Rejestru Żłobków i Klubów Dziecięcych prowadzonych na terenie Gminy Kutno.

(akta kontroli str. 545)

1.3. Gmina nie zlecała podmiotom niepublicznym organizowania opieki sprawowanej w formie żłobka, klubu dziecięcego lub przez dziennego opiekuna w oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁵.

Wójt Gminy w wyjaśnieniach wskazała m.in., że w 2020 r. przeprowadziła na swoim terenie analizę dotyczącą zapotrzebowania na miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Analizy dokonano na podstawie przeprowadzonych ankiet i w 2021 r. powstał samorządowy Klub Dziecięcy „Leśna Gromada”. Dodatkowo w Gminie działały jeszcze dwie placówki. Na listach rezerwowych w samorządowym Klubie Dziecięcym w małych ilościach występowały dzieci z Gminy Kutno, dla których czas oczekiwania na przyjęcie do klubu był krótki. Wobec czego Gmina nie zlecała podmiotom niepublicznym organizacji opieki nad dziećmi do lat 3.

(akta kontroli str. 540, 545)

1.4. Z analizy listy dzieci zakwalifikowanych do przyjęcia do (samorządowego) Klubu Dziecięcego „Leśna Gromada” w Gołębiewku Nowym na rok szkolny 2021/2022 na podstawie kart zgłoszeniowych, które wpłynęły do 30 kwietnia 2021 r. wynikało, że z terenu Gminy Kutno zgłoszono 11 dzieci, a spoza gminy 12 dzieci.

(akta kontroli str. 486-487, 489-539)

W sprawozdaniach z wykonania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 za lata 2021-2022 nie wykazano miejsc niezaspokojonego zapotrzebowania, co opisano już powyżej w punkcie 1.1. niniejszego wystąpienia.

¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, ze zm., dalej: ustawa o działalności pożytku.

W celu sporządzenia sprawozdania Gmina pozyskiwała dane od podmiotów prowadzących żłobek i klub dziecięcy. Sprawozdania były przekazywane Wojewodzie terminowo.

Z wyjaśnień przedłożonych przez Wójta Gminy Kutno wynikało, że nie wykazano miejsc niezaspokojonego zapotrzebowania, ponieważ Gmina nie otrzymała żadnego zgłoszenia na zapotrzebowanie na opiekę jaką może świadczyć dzienny opiekun, a w pozycjach dotyczących żłobków i klubów dziecięcych wykazano „0”, ponieważ wszystkie dzieci zgłoszone na podstawie kart zgłoszeniowych do przyjęcia do klubu dziecięcego z terenu gminy zostały przyjęte do klubu dziecięcego, dla którego gmina była organem prowadzącym. Ponadto kierownicy placówek świadczących opiekę nad dziećmi do lat 3 nie zgłaszali potrzeb na większą liczbę miejsc, czy też potrzebę utworzenia stanowisk dziennego opiekuna. Natomiast na liście oczekujących na przyjęcie do samorządowego klubu dziecięcego znalazły się jedynie dzieci spoza terenu gminy (pięcioro dzieci), a więc zdaniem Wójta, potrzeby mieszkańców zostały zaspokojone.

(akta kontroli str. 56-75, 464-465, 1028-1036)

Wójt Gminy wyjaśniła, że w sprawozdawczości z wykonania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przekazują dane z formalnych sprawozdań, a nie dane ankietowe obarczone błędami badawczymi. Dlatego w sprawozdaniach zbiorczych wykorzystywane są dane ze sprawozdań jednostek opieki nad dziećmi do lat trzech.

(akta kontroli, str. 1019-1020, 1023)

1.5. Z Uchwały¹⁶ Nr XXVII/216/2021 Rady Gminy Kutno z dnia 22 stycznia 2021 r. w sprawie planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki wynikało m.in., że kontrolę warunków i jakości świadczonej opieki oraz zgodności danych ze stanem faktycznym zawartych w rejestrze oraz kontrolę wywiązywania się z obowiązku sporządzania i przekazywania sprawozdań przez żłobki i kluby dziecięce. przeprowadza się raz w roku. Dodatkowo pierwszą kontrolę żłobków i klubów dziecięcych przeprowadza się w okresie trzech miesięcy od zarejestrowania działalności przez właściwy żłobek lub klub dziecięcy. Czynności dokonywane były przez osoby upoważnione

(akta kontroli str.480-481)

Na podstawie przekazanych dokumentów ustalono, że kontrolę warunków i jakości świadczonej opieki przeprowadzono w 2021 r. tylko w Klubie Dziecięcym „Leśna Gromada”, a w 2022 r. we wszystkich placówkach (dwa kluby dziecięce i jeden żłobek). W toku kontroli nie przekazano dokumentów świadczących o przeprowadzonych kontrolach w 2020 r.

Wójt w wyjaśnieniach wskazała m.in., że realizacja zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3, w tym: m.in. nadzór nad podmiotami sprawującymi opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 w zakresie warunków i świadczonej opieki były realizowane przez CUW. Kontrola w zakresie warunków i jakości świadczonych usług opieki w żłobku lub klubie dziecięcym wymagała bezpośredniej wizyty na miejscu prowadzenia usługi, zbadania stanu sanitarnego pomieszczeń, przestronności i oświetlenia, stanu technicznego wyposażenia, łóżek, zabawek, łazienek oraz oceny stanu technicznego placu zabaw. W okresie pandemii Covid-19 w latach 2020-2021 działania kontrolne były ograniczone ze względu na wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego z 25 sierpnia 2020 r. dla przedszkoli, oddziałów

¹⁶ Wcześniej obowiązywała Uchwała Nr XXVI/125/2012 Rady Gminy Kutno z dnia 19 września 2012 r. w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami.

przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, zgodnie z którymi m.in. należało ograniczyć przebywanie osób trzecich w placówce do niezbędnego minimum, z zachowaniem wszelkich środków ostrożności. W badanym okresie często występowały czasowe ograniczenia uczęszczania dzieci do żłobków i klubów dziecięcych ze względu na zakażenia covidowe dzieci lub pracowników tych jednostek opieki. W 2020 r. dokonano kontroli w żłobku „Kolorowy Świat” w Bielawkach, natomiast w Klubie Dziecięcym „Kraina Młodych Odkrywców” w Gołębiewie nie dokonano kontroli ze względu na obostrzenia covidowe. W 2021 r. dokonano kontroli w Klubie dziecięcym „Leśna Gromada”, natomiast w żłobku Kolorowy Świat w Bielawkach i Klubie Dziecięcym „Kraina Młodych Odkrywców” w Gołębiewie nie dokonano kontroli ze względu na obostrzenia covidowe. Zdaniem Wójt w przedmiotowych jednostkach trudno było ustalić terminy bezpiecznego przeprowadzenia kontroli. Do pełnej kontroli powrócono po złagodzeniu obostrzeń pandemicznych w 2022 r.

(akta kontroli str. 540, 544-545)

Wójt na podstawie art. 56 ust. 1 ustawy o opiece pisemnie upoważniała pracowników CUW do przeprowadzania kontroli w placówkach sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 z terenu gminy. Wobec powyższego zgodnie z wyżej cytowanym artykułem czynności nadzorcze dokonywały osoby upoważnione przez Wójta.

(akta kontroli str. 231, 243, 255, 267)

Wójt w wyjaśnieniach wskazała m.in., że w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy nie było komórki realizującej zadania z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Realizacja tych zadań, w tym m.in.: wprowadzanie i aktualizacja rejestru, wydawanie zaświadczeń o dokonaniu wpisu do rejestru, czynności kontrolne w związku z działalnością żłobków i klubów dziecięcych była przekazana do CUW. Kontrola i nadzór nad warunkami i jakością świadczonych usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 była realizowana przez Wójta na podstawie uchwały Rady Gminy Kutno w sprawie planu nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi.

(akta kontroli str. 1037-1044)

Kontrole przeprowadzone w placówkach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 nie wykazały nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 229-286)

Realizacja zadań wynikających w ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3¹⁷ nie została przypisana do żadnego stanowiska pracy wymienionego w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy Kutno¹⁸. Zadania te nie zostały także wpisane jako działania CUW¹⁹.

Wójt Gminy Kutno przedłożyła wyjaśnienia Dyrektora CUW, z których wynikało, że zadania te nie były wprost ujęte w statucie CUW, ale wchodziły w zakres zadań CUW. Zgodnie z § 4 ust. 4 statutu zakres działania CUW obejmować może również inne działania wynikające z przepisów prawa i potrzeb jednostek obsługiwanych. Nadzór nad działalnością żłobka i klubów dziecięcych, a także sprawozdawczość jest realizowana przez CUW.

(akta kontroli str. 459, 463-464, 473-479)

¹⁷ W tym m.in.: prowadzenie rejestru żłobków i klubów dziecięcych działających na terenie gminy; wydawanie zaświadczeń o dokonaniu wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych; sprawowanie nadzoru nad działalnością żłobków i klubów dziecięcych i sprawozdawczość; nadzór nad podmiotami sprawującymi opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki.

¹⁸ Nadanemu zarządzeniem nr 38/2022 Wójta Gminy Kutno z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Kutno

¹⁹ Centrum Usług Wspólnych Gminy Kutno zgodnie ze Statutem nie przypisano zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zamieszczony na stronie BIP Gminy Kutno²⁰ Rejestr Żłobków i Klubów Dziecięcych prowadzonych na terenie Gminy Kutno, nie zawierał wymaganych informacji wskazanych w art. 27 ust. 4 pkt. 4), 5), 7), 8), 9), 10), 14) ustawy o opiece.

(akta kontroli str. 5-6, 1056-1060)

W przekazanych wyjaśnieniach Wójt wskazała, że na stronie BIP urzędu zamieszczony był Rejestr pomocniczy co nie było prawidłowe, dlatego też dokonano zmiany i podano link do strony Emp@tia, z którego można pobrać pełny wydruk z Rejestru Żłobków i Klubów Dziecięcych zawierający wszystkie informacje, które nakazuje ustawa.

(akta kontroli str. 460, 465-466)

2. Wójt, wbrew obowiązкови określoneму w art. 54 ust.1 pkt 1 ustawy o opiece nie sprawowała właściwego nadzoru nad żłobkiem, klubem dziecięcym w zakresie zgodności danych zawartych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych ze stanem faktycznym ponadto nie weryfikowała aktualności tych danych.

Wójt w wyjaśnieniach wskazała m.in., że prowadzony przez Gminę Kutno rejestr żłobków i klubów dziecięcych jest aktualizowany na koniec roku kalendarzowego, po przesłaniu do gminy sprawozdań z działalności poszczególnych podmiotów. Na początku 2023 r. niepubliczny klub dziecięcy zaktualizował opłaty za pobyt i wyżywienie. Zmiany te nie zostały przekazane do gminy. W związku z tym ujawnione nieścisłości zostały usunięte na bieżąco. Wójt dodała, że podczas kontroli NIK uaktualniono informacje zawarte w rejestrze.

(akta kontroli str. 589-592)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina Kutno identyfikowała potrzeby w zakresie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na podstawie przeprowadzonej ankiety, analizy sprawozdań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 oraz list rezerwowych do Klubu dziecięcego „Leśna Gromada”. Analizy co do zaspokojenia potrzeb dzieci i rodziców dzieci do lat 3 nie były przeprowadzane zarówno w Strategii rozwiązywania problemów społecznych, jak i Strategii rozwoju gminy. Na terenie Gminy działały dwa kluby dziecięce, w tym jeden prowadzony przez gminę oraz jeden niepubliczny żłobek. Gmina prowadziła rejestr żłobków i klubów dziecięcych. Poprzez utworzenie przez gminę klubu „Leśna Gromada” z 23 miejscami, stosunek dzieci objętych opieką w żłobku i klubach dziecięcych do liczby dzieci uprawnionych z racji wieku do objęcia opieką wzrósł z 8% w 2020 r. do 15% w 2021 r. i 16% w 2022 r. Gmina nie organizowała dla dzieci w wieku do lat 3 opieki w formie dziennego opiekuna, ani niani, nie zlecała też podmiotom niepublicznym organizacji miejsc w instytucjach opieki. Pomimo nieokreślenia w strukturze organizacyjnej gminy, ani w strukturze CUW stanowiska, na którym osoba zatrudniona miałaby w zakresie obowiązków realizację zadań związanych z instytucjonalną opieką nad dziećmi do lat 3, sprawozdawczość związana opieką nad dziećmi do lat 3 z terenu gminy realizowana była prawidłowo. Jako nieprawidłowe należało wskazać zamieszczenie na stronie internetowej rejestru żłobków i klubów dziecięcych, który nie zawierał wszystkich informacji wymaganych przez ustawę o opiece nad dziećmi do lat 3. Pozytywnie należy ocenić fakt, że w trakcie kontroli przedmiotowa nieprawidłowość została usunięta. Nadzór nad placówkami opieki nad dziećmi do lat 3 w Gminie Kutno wykonywany przez przeprowadzanie kontroli realizowany był z przerwą na czas pandemii Covid-

²⁰ https://bip.gminakutno.pl/unzip/gminakutno_5073/09_04_2021_10_42_18_rejestr_zlobkow_-1.pdf

19 (2020 r.). W rejestrze skarg i wniosków Gminy Kutno nie odnotowano skarg na placówki opiekujące się dziećmi do lat 3 oraz realizację przez gminę obowiązków w zakresie organizacji i nadzoru nad instytucjami opieki nad dziećmi do lat 3.

OBSZAR

2. Realizacja Programu „Maluch+” zgodnie z jego założeniami i zawartymi umowami, a także uzyskanie zakładanych efektów.

Opis stanu faktycznego

2.1. Oferta konkursowa „Maluch+” 2020 (moduł 1a – dla jst) została prawidłowo złożona na formularzu²¹ stanowiącym załącznik do Programu Maluch+, podpisana przez Wójta przy kontrasygnacie Skarbnika. Oferta była datowana na 13 listopada 2019 r. i tego dnia została doręczona za pośrednictwem e-PUAP do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego²². Gmina przed tym terminem nie przeprowadzała żadnego badania ankietowego w zakresie spełnienia potrzeb mieszkańców w zakresie instytucjonalnej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Oferta została złożona na instytucję opieki: Klub Dziecięcy w Gołębiówku, Gołębiówek Nowy 54, 99-300 Kutno i spełniała wymogi określone w Programie. Oferta przewidywała utworzenie 23 miejsc w klubie dziecięcym. Na utworzenie tych miejsc Gmina wnioskowała o 759,0 tys. zł (wydatki majątkowe), i deklarowała wkład własny w kwocie 190,0 tys. zł. Udział dofinansowania w kosztach realizacji zadania wynosił 79,98%. Kwota dofinansowania na jedno tworzone miejsce wynosiła 33,0 tys. zł i była równa maksymalnemu limitowi (kwota dofinansowania na jedno tworzone miejsce nie mogła przekraczać 33,0 tys. zł). W ofercie nie przewidziano utworzenia miejsc dla dzieci niepełnosprawnych. Dane w ofercie były spójne z danymi przedstawionymi w Programie inwestycji i Planie kosztów. Dane o liczbie dzieci do lat dwóch z terenu gminy podane były według danych GUS²³. Wydatki wykazane w dokumentacji aplikacyjnej były zgodne z wydatkami kwalifikowalnymi określonymi w treści Programu Maluch+ i dotyczyły głównie wydatków majątkowych związanych z tworzeniem nowych miejsc opieki, w szczególności dotyczących budowy i przebudowy obiektu lokalizacji klubu dziecięcego; zakupu i montażu wyposażenia i pomocy do prowadzenia zajęć.

(akta kontroli str. 153-156)

Gmina została wezwana do złożenia korekty oferty w zakresie planu kosztów oraz programu inwestycji i przedmiotową korektę złożyła przy piśmie z dnia 27 listopada 2019 r. Wnioskowana kwota nie uległa zmianie.

(akta kontroli str. 1046-1050)

2.2. Oświadczenie o przyjęciu środków z Funduszu Pracy w wysokości 759,0 tys. zł w ramach Programu Maluch+ zostało podpisane przez Wójta Gminy Kutno przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy 28 stycznia 2020 r. i doręczone do ŁUW za pośrednictwem platformy ePUAP dnia następnego²⁴ (oświadczenie takie należało złożyć do 3 lutego 2020 r.). Gmina uzyskała dofinansowanie w kwocie wnioskowanej.

(akta kontroli str. 93-95)

²¹ Formularz oferty dla jst., które ubiegały się o dofinansowanie zadań realizowanych na terenie gmin, gdzie na dzień składania oferty konkursowej nie funkcjonowały utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego żłobki lub kluby dziecięce, a zadanie dotyczyło utworzenia miejsc opieki dla nie więcej niż 20% dzieci w rocznikach 1-2 w gminie wg danych GUS i wnioskowana wysokość dofinansowania na zadanie polegające na tworzeniu nowych miejsc opieki w gminie nie przekraczało 3 mln zł (warunki musiały być spełnione łącznie).

²² Dalej: ŁUW.

²³ Publikacja „Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2018 r. Stan w dniu 31 XII – tabela 12” (stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludność/ludność/ludność- Stan-i-struktura-oraz-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-w-2018-r- Stan-w-dniu-31-xii-6,25.html).

²⁴ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej 23 stycznia 2020 r., na stronie internetowej Ministerstwa, ogłosił wyniki konkursu Maluch plus 2020 m.in. dla modułu 1a.

Przed podpisaniem umowy – w dniu 30 kwietnia 2020 r. Wójt Gminy Kutno przekazała Wojewodzie Łódzkiemu wymagane dokumenty²⁵.

Umowa²⁶ z dnia 1 czerwca 2020 r. Wojewoda Łódzki zobowiązał się przekazać dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy w kwocie nie wyższej od 759,0 tys. zł z przeznaczeniem na realizację zadania z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 pod nazwą: „Utworzenie w 2020 roku 23 nowych miejsc opieki w Klubie Dziecięcym w Gołębiewku, Gołębievek Nowy 54”.

Celem wsparcia było utworzenie w 2020 r. 23 nowych miejsc opieki w klubie dziecięcym. Kwota 759,0 tys. zł miała dotyczyć wydatków majątkowych. Wartość kosztów realizacji zadania określona w dokumentacji ofertowej, stanowiącej załącznik do umowy, wynosiła 949,0 tys. zł., co było równoznaczne z deklaracją wkładu własnego gminy w wysokości 190,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 76-92, 99-171)

W ramach zadania pn.: „Utworzenie w 2020 roku 23 nowych miejsc opieki w Klubie Dziecięcym w Gołębiewku, Gołębievek Nowy 54” zaplanowano rozbudowanie budynku funkcjonującej Szkoły Podstawowej w Gołębiewku oraz adaptację i dostosowanie pomieszczeń istniejących w budynku przedmiotowej szkoły na potrzeby utworzenia klubu dziecięcego²⁷. Rezultatem realizacji zadania było powstanie klubu dziecięcego o łącznej powierzchni około 155 m² dla 23 dzieci w wieku od roku do lat 3.

Umowa z dnia 1 czerwca 2020 r. w sprawie udzielenia wsparcia finansowego na realizację zadania w zakresie określonym w Resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Maluch+ zmieniona była dwoma aneksami²⁸.

(akta kontroli str.76-92)

W trakcie realizacji zadania nastąpiły zmiany w zakresie rzeczowym (rozszerzenie zadania o wybudowanie parkingu oraz wydłużenie podjazdu dla niepełnosprawnych), a także w terminie realizacji zadania (przedłużenie o miesiąc do końca stycznia 2021 r.).

Dobudowa parkingu była możliwa w związku z powstałymi oszczędnościami wynikającymi z rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie dobudowy nowej powierzchni użytkowej oraz adaptacji istniejących pomieszczeń dla zadania dotyczącego utworzenia 23 nowych miejsc opieki w klubie dziecięcym. W związku z powstałymi oszczędnościami Wójt zwróciła się do Wojewody Łódzkiego z wnioskiem²⁹ o przeznaczenie zaoszczędzonych środków na budowę miejsc postojowych dla samochodów (parkingu)³⁰, w tym stanowisk dla osób

²⁵ (1) Oświadczenie, że na 30 kwietnia 2020 r. dane zawarte w prowadzonym rejestrze żłobków i klubów dziecięcych były kompletne, poprawne i aktualne oraz zgodne z zapisami ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3; (2) Informacja o rachunku bankowym; (3) Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT; (4) Program inwestycji w zakresie określonym w § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. ws. szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa; (5) Plan kosztów na 2020 r. – Program Maluch Plus.

²⁶ Nr 7/M1a/2020/FP.

²⁷ Projekt zrealizowany na działce gminnej w miejscowości Gołębievek Nowy, gmina Kutno. Wykonany zakres robót budowlanych dla nowobudowanej części: roboty ogólnobudowlane i wykończeniowe oraz roboty instalacyjne. Dla istniejącej części budynku: roboty rozbiórkowe wraz z wywozem i utylizacją odpadów, przebudowa węzła sanitarnego, modernizacja instalacji elektrycznych, roboty ogólnobudowlane związane z dostosowaniem pomieszczeń do nowego układu funkcjonalnego.

²⁸ Aneks Nr 1 zawarty w dniu 7 grudnia 2020 r. Aneks Nr 2 zawarty w dniu 29 grudnia 2020 r.

²⁹ Pismo I.041.6.2019.RA z dnia 11 sierpnia 2020 r.

³⁰ W bezpośrednim sąsiedztwie budynku, w którym powstawał klub dziecięcy nie było zorganizowanych miejsc postojowych. Wobec powyższego rodzice/opiekunowie, a także personel musiałby parkować auta na poboczu drogi gminnej DG102203E (o szerokości 4 m.), co stwarzało zagrożenie dla parkujących oraz innych uczestników ruchu.

niepełnosprawnych, budowę chodnika łączącego projektowany parking z budynkiem klubu dziecięcego oraz wykonanie furtki w istniejącym ogrodzeniu. Do wniosku dołączono zaktualizowany program inwestycji oraz plan kosztów.

W Programie inwestycji stanowiącym załącznik do Umowy nr 7/M1a/2020/FP z 1 czerwca 2020 r. zawartej z Wojewodą Łódzkim na realizację projektu w ramach Programu Maluch+, wydatki na przebudowę i dobudowę budynku wraz z zadaszeniem³¹ zaplanowano łącznie w kwocie 516 486,00 zł. Po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego podpisano z Wykonawcą umowę nr 60/2020 z 27 lipca 2020 r. w zakresie przebudowy i dobudowy budynku przeznaczonego na klub dziecięcy na kwotę 439 574,79 zł. Różnica między kwotą zaplanowaną do wydatkowania, a rzeczywiście wydatkowaną wyniosła 76 911,21 zł. Kwota zaoszczędzona w ten sposób nie była wystarczająca do wybudowania parkingu, gdyż wyliczona 17 września 2020 r. wartość zamówienia na wykonanie parkingu wyniosła 351 574,69 zł brutto. Budowa parkingu była możliwa w związku ze zmniejszeniem planowanej kwoty wydatków na pierwsze wyposażenie klubu dziecięcego. Różnica na tej pozycji Programu inwestycji między wersją pierwotną (złożoną do umowy podpisanej z Wojewodą), a programem inwestycji złożonym przy wniosku Gminy Kutno z 11 sierpnia wynosiła 274 661,00 zł³².

Wojewoda Łódzki wyraził zgodę³³ na rozszerzenie zakresu rzeczowego, a argumenty przytoczone w piśmie uznał za całkowicie zasadne.

(akta kontroli str. 99-122)

Dodatkowo pismem³⁴ z dnia 27 listopada 2020 r. Wójt Gminy zwróciła się do Wojewody z prośbą o akceptację zmiany kosztów całkowitych zadania oraz wyrażenie zgody na zmianę poszczególnych wartości w harmonogramie zadania. Wnioskowana zmiana wyniknęła z konieczności wykonania wydłużonego podjazdu dla niepełnosprawnych, co wpłynęło na zwiększenie wartości zadania o 6,2 tys. zł (brutto). Zwiększenie wartości zadania nie wpłynęło na zmianę wysokości dofinansowania - zwiększeniu uległ wkład własny. Wojewoda wyraził zgodę³⁵ na proponowaną zmianę.

(akta kontroli str.123-134)

Ponadto pismem³⁶ z 30 listopada 2020 r. Wojewoda wyraził zgodę za zmianę terminu realizacji zadania dotyczącego utworzenia w 2020 r. 23 miejsc opieki w Klubie Dziecięcym w Gołębiewku. Zgodnie z wnioskiem Wójta Gminy Kutno termin realizacji został wydłużony do 31 stycznia 2021 r. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 stycznia 2021 r. Wójt została zobowiązana do wydatkowania na realizację zadania łącznie kwoty 196,5 tys. zł, w tym: 156,1 tys. zł Funduszu Pracy i 40,4 tys. środków własnych. Natomiast udział procentowy dofinansowania nie mógł przekroczyć 79,46% kosztów realizacji zadania.

(akta kontroli str. 135-136)

Jak w wyjaśnieniach wskazała Wójt nie zgłaszała środków przechodzących z 2020 r. na 2021 r., ponieważ mając wiedzę o niewykorzystaniu w danym roku środków na realizację zadania dotyczącego utworzenia w 2020 r. 23 miejsc opieki w Klubie

³¹ Dobudowa nowej powierzchni użytkowej; roboty ogólnobudowlane związane z dostosowaniem i adaptacją istniejących pomieszczeń na potrzeby klubu dziecięcego; zadaszenie – bez wydatków związanych z dokumentacją projektową i pierwszym wyposażeniem klubu dziecięcego.

³² Zmniejszenie planowanej do wydatkowania kwoty z 389 710,00 zł do 115 049,00 zł

³³ Pismo: ZRPS-I.313.234.2019 z 13 sierpnia 2020 r.

³⁴ Pismo I.041.6.2019.RA

³⁵ Pismem ZRPS-I.313.225.2019 z 30 listopada 2020 r.

³⁶ Znak: ZRPS-I.042.5.2020.

dziecięcym „Leśna Gromada” został zmniejszony plan w 2020 r. Środki te zostały wprowadzone Uchwałą budżetową w 2021 r.

(akta kontroli str.1044, 1051-1055)

Wynikłe w trakcie realizacji zadania zmiany spowodowały konieczność zawarcia dwóch aneksów do umowy w sprawie udzielenia wsparcia finansowego z dnia 1 czerwca 2020 r.

Aneksem Nr 1 z dnia 7 grudnia 2020 r. do Umowy Nr 7/M1a/2020FP zmieniono wartość kosztów realizacji zadania z 949,0 tys. zł do 955,2 tys. (wzrost o 6,2 tys. zł. w związku z robotą budowlaną dotyczącą przedłużenia podjazdu dla niepełnosprawnych). Zmianie uległ też udział procentowy dotacji w wartości kosztów realizacji zadania. Udział ten zmniejszył się z 79,98% do 79,46% z uwagi na zwiększenie wkładu własnego Gminy (o 6,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 86-87)

Zgodnie z umową i określonym w niej terminem realizacji, należało traktować dofinansowane zadanie, jako zadanie jednoroczne. Jednak w związku z wyrażeniem przez Wojewodę zgody na przedłużenie realizacji zadania o miesiąc, tj. do 31 stycznia 2021 r. (zgodnie z umową realizacja zadania miała się zakończyć 31 grudnia 2020 r.), zadanie realizowane było na przestrzeni dwóch lat kalendarzowych. Zmiana ta spowodowała konieczność podpisania aneksu regulującego formalnie kwestie związane z terminem zakończenia zadania.

Podpisany w dniu 29 grudnia 2020 r. Aneks Nr 2 do umowy w sprawie udzielenia wsparcia finansowego na realizację zadania uwzględniał m.in.: nową datę zakończenia zadania (31 stycznia 2021 r.), rozdział kwoty dofinansowania na 2020 r. i na 2021 r. tj. odpowiednio 602,9 tys. zł i 156,1 tys. zł (suma wartości dofinansowania nie uległa zmianie).

(akta kontroli str. 88-92)

2.3. W 2021 r. Wójt Gminy Kutno podpisał z Wojewodą Łódzkim dwie umowy w sprawie udzielenia dotacji celowej, jedną dotyczącą wsparcia finansowego na realizację zadania w zakresie określonym w Resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+” (art. 62 ustawy o opiece) oraz kolejną na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy o opiece. Umową nr 18/M2/2021³⁷ z dnia 20 lipca 2021 r. Wojewoda Łódzki przekazał dotację celową w kwocie 20,2 tys. zł w celu realizacji zadania z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 pod nazwą: Zapewnienie finansowania w 2021 roku 23 miejsc opieki w Klubie Dziecięcym „Leśna Gromada” w Gołębiewku Nowym 54. Dotację na tak samo brzmiące zadanie, w kwocie 22,7 tys. zł, Wojewoda przekazał Gminie na podstawie umowy nr 2/art. 63 ust. 1 OP-3/2021³⁸ z dnia 9 grudnia 2021 r. Rozliczenie wydatków z obu dotacji nastąpiło zgodnie z założeniami i dotyczyło wydatków bieżących na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki z wyłączeniem wynagrodzeń personelu zajmującego się przygotowaniem wyżywienia. W przypadku dotacji przyznanej na podstawie umowy nr 18/M2/2021 z 20 lipca 2021 r. wnioskowano i wykorzystano 20,2 tys. zł (11,39%), środki własne Gminy 157,5 tys. zł (88,61%). Całość zadania 177,7 tys. zł.

³⁷ Wojewoda zobowiązał się przekazać (na podstawie art. 62 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3) dotację celową w dziale 855 – Rodzina, rozdziale 85516 – System opieki nad dziećmi do lat 3, § 2030 – dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin, w cel realizacji zadania z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

³⁸ Wojewoda zobowiązał się przekazać (na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3) dotację celową w dziale 855 – Rodzina, rozdziale 85516 – System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, § 2030 – dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin, w celu realizacji zadania z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

W ramach dotacji rozliczono koszty wynagrodzeń (kierownika klubu oraz opiekunki) za 2021 r.

(akta kontroli str. 176-195)

Dotacja na funkcjonowanie klubu w 2022 r. przyznana na podstawie umowy nr 2/art.63 ust. 1 OP-3/2021 z dnia 9 grudnia 2021 r. została wykorzystana we wnioskowanej kwocie 22,7 tys. zł. (12,81%) przy wkładzie własnym gminy w wysokości 154,9 tys. zł (87,19%). Całość zadania opiewała, podobnie jak rok wcześniej, na kwotę 177,7 tys. zł.

(akta kontroli str.196-218)

Dodatkowo Gmina Kutno pozyskała środki z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w ramach konkursu nr RPLD.10.01.00-IZ.00-10-002/20 na projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z: Osi Priorytetowej X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie, Działania X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Na projekt Gminy Kutno pn.: Wsparcie aktywności zawodowej rodziców w Gminie Kutno zawarto w dniu 26 lutego 2021 r. umowę³⁹, w której określono wartość projektu na kwotę 729 103,43 zł w tym dofinansowanie w wysokości 663 487,73 zł (wkład własny 65 615,70 zł). Głównym celem projektu dofinansowanego ze środków europejskich było zwiększenie szans na zatrudnienie oraz utrzymanie zatrudnienia 23 osobom pełniącym opiekę nad dziećmi do trzeciego roku życia poprzez utworzenie klubu dziecięcego (23 nowe miejsca). Oba dofinansowania zakładały utworzenie 23 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.

(akta kontroli str. 935-1018)

W latach 2020-2022 gmina wydatkowała na utworzenie i utrzymanie 23 miejsc w klubie dziecięcym łącznie 1 887,8 tys. zł. Wydatki Gminy Kutno na instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3⁴⁰ w 2020 r. wyniosły 773,6 tys. zł w tym środki własne 170,7 tys. zł oraz z programu Maluch+ 602,9 tys. zł. W 2021 r. Gmina wydatkowała 593,6 tys. zł, na które składało się 198,8 tys. zł środków własnych oraz 394,8 tys. środków z innych źródeł⁴¹. Rok 2022 to wydatki ze środków własnych w wysokości 255,8 tys. zł oraz środki z innych źródeł w kwocie 264,8 tys. zł⁴².

(akta kontroli str.[...] 580, 660-799)

Wójt Gminy w wyjaśnieniach wskazała, że nie występowały trudności z finansowaniem bieżącym działalności Klubu Dziecięcego „Leśna Gromada”. W I półroczu 2023 r. działalność klubu finansowana była w około 70% z budżetu Gminy Kutno oraz w około 30% z wpłat rodziców. Ponadto Gmina Kutno analizuje możliwości pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania działalności klubu w postaci programów rządowych.

(akta kontroli str. 542, 546)

³⁹ Nr. RPLD.10.01.00-10-B002/20-00.

⁴⁰ Klub „Leśna Gromada”.

⁴¹ To jest: Maluch+ w kwocie 156,09 tys. zł oraz środki z projektu: Wsparcie aktywności zawodowej rodziców w Gminie Kutno współfinansowanego ze środków EFS w kwocie 195,7 tys. zł. Dotacja celowa w kwocie 20,2 tys. zł na podstawie umowy nr 18/M2/2021 z 20.07.2021 r. w sprawie udzielenia wsparcia finansowego na realizację zadania w zakresie określonym w Resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+”. Dotacja celowa w kwocie 22,8 tys. zł na podstawie umowy nr 2/art.63 ust.1 OP-3/2021 z dnia 9.12.2021 r. w sprawie udzielenia wsparcia finansowego na realizację zadania w zakresie określonym w Resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+”.

⁴² W całości ze środki z projektu: Wsparcie aktywności zawodowej rodziców w Gminie Kutno współfinansowanego ze środków EFS.

Gmina Kutno nie składała wniosku w ramach Programu Maluch 2022-2029, ponieważ jak wyjaśniła Wójt nie planuje utworzenia nowych miejsc opieki. Dofinansowanie do funkcjonowania dotyczy tylko i wyłącznie miejsc, które są planowane do utworzenia w ramach Maluch+ 2022-2029.

(akta kontroli str. 1044)

Realizując zadanie pn.: Utworzenie w 2020 roku 23 nowych miejsc opieki w Klubie Dziecięcym w Gołębiewku, Gołębiewek Nowy 54 wydatkowano dofinansowanie w kwocie 759,0 tys. zł, natomiast w ramach realizacji umów dotyczących dofinansowania bieżącego utrzymania klubu, to jest umowy 18/M2/2021 i umowy 2/art.63 ust. 1 OP-3/2021 odpowiednio 20,2 tys. zł i 22,7 zł.

Gmina prowadziła wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową zadań dofinansowanych w ramach Programu Maluch+.

(akta kontroli str. 580, 660-799)

Zadania realizowane były zgodnie z ofertą stanowiącą załącznik do umowy, programem inwestycji, a tym samym zgodnie z umową, zawartymi aneksami (zmiany w projekcie, przesunięcia w zakresie wydatkowania środków pomiędzy poszczególnymi pozycjami kalkulacji kosztów zostały opisane w pkt 2.2 wystąpienia) oraz zapisami Programu „Maluch+”). Ostatni wydatek (faktura dot. wyposażenia klubu) została opłacona 29 stycznia 2021 r., a Klub dziecięcy „Leśna Gromada” został wpisany do rejestru żłobków i klubów dziecięcych w dniu 16 lutego 2021 r.⁴³ Tym samym został spełniony wymóg ponoszenia wydatków na tworzenie miejsc opieki do dnia wpisu instytucji do rejestru.

Udział procentowy dofinansowania w wartości kosztów realizacji zadania zgodnie z wytycznymi nie mógł przekraczać 80%. W przypadku umowy na utworzenie 23 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 wynosił 79,46%, w przypadku dwóch umów na zapewnienie funkcjonowania Klubu dziecięcego wynosił odpowiednio 11,39% i 12,81%.

(akta kontroli str. 76-85, 99-107, 137-138, 176-218, 672, 715-720)

W ramach realizacji projektu dofinansowanego z Programu Maluch+ Gmina Kutno wszczęła trzy postępowania w trybie przetargu nieograniczonego: (1) Rozbudowa i przebudowa części budynku szkoły z przeznaczeniem na potrzeby klubu dziecięcego w miejscowości Gołębiewek Nowy 54; (2) Budowa parkingu na potrzeby Klubu Dziecięcego w Gołębiewku gm. Kutno; (3) „Wyposażenie Klubu dziecięcego w Gołębiewku” w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Utworzenie w 2020 roku 23 nowych miejsc opieki w Klubie Dziecięcym w Gołębiewku, Gołębiewek Nowy 54”.

Wartość wszystkich zamówień została oszacowana w sposób prawidłowy, z należytą starannością, w przypadku obu postępowań dotyczących robót budowlanych na podstawie kosztorysu inwestorskiego. Natomiast wartość zamówienia na wyposażenie klubu została ustalona wg cen dostępnych w katalogach zamieszczonych na stronach internetowych (ośmiu firm).

Wartość udzielonego zamówienia dotyczącego rozbudowy i przebudowy budynku na potrzeby Klubu dziecięcego wynosiła 439,6 tys. zł., a postępowanie dotyczące budowy parkingu zostało rozstrzygnięte i podpisano umowę na kwotę 262,6 tys. zł. Obie faktury zostały zapłacone przelewem 11 grudnia 2020 r. Wartość umowy podpisanej w wyniku udzielonego zamówienia publicznego na wyposażenie klubu

⁴³ Zgodnie z § 1 pkt. 10. Aneksu nr 2 do Umowy nr 7/M1a/2020/FP podpisanego w dniu 29 grudnia 2020 r. „W sytuacji, gdy Beneficjent realizując Zadanie wykorzysta przekazane przez Wojewodę z Funduszu Pracy dofinansowanie oraz środki własne do 31 stycznia 2021 r., dokonanie wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych może nastąpić do dnia 31 grudnia 2021 r.”.

wynosiła 196,5 tys. zł i kwota ta została zapłacona wykonawcy w dniu 29 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str.800-934, 1024-1027)

W protokołach prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego dotyczących: rozbudowy i przebudowy szkoły na potrzeby klubu dziecięcego; budowy parkingu oraz wyposażenia Klubu dziecięcego nie wskazano powodów niedokonania podziału zamówienia na części. Natomiast w postępowaniu w przedmiocie rozbudowy i przebudowy szkoły na potrzeby klubu dziecięcego Zamawiający wezwał Wykonawcę (którego oferta została najwyżej oceniona) do złożenia oświadczeń z uchybieniem terminu. (Szczegółowy opis w sekcji nieprawidłowości). Uchybienia te nie wpłynęły na wynik postępowań przetargowych.

(akta kontroli str.810-834, 862-878, 899-915,1024-1027)

2.4. Sprawozdania z realizacji zadania dofinansowanego ze środków Programu Maluch+ dotyczące utworzenia 23 miejsc opieki, jaki i bieżącego utrzymania Klubu dziecięcego „Leśna Gromada” zostały sporządzone zgodnie z wzorami stanowiącymi załączniki do umów i przedłożone Wojewodzie w terminach wskazanych w umowach. Gmina nie dokonywała korekt sprawozdań.

(akta kontroli str.139-152)

Rozliczenie inwestycji finansowanej ze środków Budżetu Państwa, zakończonej w 2021 r., zostało opracowane na wzorze stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa⁴⁴ i podpisane przez Wójta Gminy Kutno przy kontrasygnacie Skarbnika 31 marca 2021 r. (w ostatnim dniu terminu), a przekazanie inwestycji do użytkowania⁴⁵ nastąpiło 16 grudnia 2020 r. Gmina nie składała korekt rozliczenia.

(akta kontroli str.137-138, 147-150)

2.5. Wójt Gminy Kutno składała za lata 2021-2022 sprawozdanie z funkcjonowania miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 powstałych z udziałem środków z Programu „Maluch+”, tym samym okres trwałości zadania w tych latach został dochowany. W sprawozdaniu za 2021 r. wykazano za okres marzec-grudzień 23 miejsc powstałych z udziałem środków z Programu Maluch+. W sprawozdaniu za 2022 r. (styczeń - grudzień) również wykazano 23 miejsca utworzone z udziałem środków z Programu Maluch+. W obu sprawozdawanych latach liczba wykorzystanych/obsadzonych miejsc wynosiła 23.

(akta kontroli str. 97-98)

2.6. Wójt w wyjaśnieniach wskazała, że w okresie 2020-2022 nie przeprowadzono kontroli zewnętrznej ani wewnętrznej realizacji zadania pn. „Utworzenie w 2020 roku 23 nowych miejsc opieki w Klubie Dziecięcym w Gołębiewku, Gołębievek Nowy 54”. Do Urzędu Gminy nie wpłynęła także żadna skarga dotycząca realizacji przedmiotowego zadania.

(akta kontroli str. 541,545, 593-601)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

⁴⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 238 poz. 1579.

⁴⁵ Zaświadczenie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Kutnie – znak: PINB.7353.432.U.2020. Protokół z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie odbioru końcowego robót wykonanych w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Rozbudowa i przebudowa części budynku szkoły z przeznaczeniem na potrzeby klubu dziecięcego w miejscowości Gołębievek Nowy 54”.

1. W protokołach postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego:
- a) pn.: „Rozbudowa i przebudowa części budynku szkoły z przeznaczeniem na potrzeby klubu dziecięcego w miejscowości Gołębiewek Nowy 54” - ZP.271.1.9.2020.PP z 5 sierpnia 2020 r. - w pkt 2 ppkt 2, str. 3,
 - b) pn.: „Budowa parkingu na potrzeby Klubu Dziecięcego w Gołębiewku gm. Kutno.” - ZP.271.1.13.2020.PP z dnia 27 października 2020 r. - w pkt 2 ppkt 2 str. 5 protokołu,
 - c) pn.: „Wyposażenie Klubu dziecięcego w Gołębiewku” - ZP.271.1.14.2020.PP, z dnia 26 listopada 2020 r. – w pkt 2 ppkt 2 str. 5 protokołu.
- Zamawiający wbrew obowiązki określonej w art. 96 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: Pzp) nie wskazał powodów niedokonania podziału zamówienia na części .

(akta kontroli str.810-834, 862-877, 899-914)

Wójt w wyjaśnieniach m.in. wskazała, że wskutek przeoczenia sporządzania protokołów z postępowań w przedmiotowych protokołach nie została zamieszczona informacja dotycząca powodów niedokonania podziału zamówienia na części. Wójt wyjaśniła, że Zamawiający nie mógł udzielić zamówień w częściach, z których każda stanowiłaby odrębny przedmiot zamówienia, ponieważ w tej postaci zamówienia były niepodzielne ze względów organizacyjnych i tworzyły nierozzerwalną całość. Podział zamówień powodowałby nadmierne koszty lub też wymagał nadmiernego jednoczesnego zaangażowania zasobów ludzkich do skoordynowania działań różnych wykonawców realizujących poszczególne części zamówienia, co mogłoby zagrozić właściwemu jego wykonaniu

(akta kontroli str. 556-558)

2. W postępowaniu o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego pn.: „Rozbudowa i przebudowa części budynku szkoły z przeznaczeniem na potrzeby klubu dziecięcego w miejscowości Gołębiewek Nowy 54” - ZP.271.1.9.2020.PP, tj. w postępowaniu o wartości poniżej progów unijnych Zamawiający, z naruszeniem art. 29 ust. 2 Pzp. w wezwaniu z dnia 13 lipca 2020 r. wyznaczył Wykonawcy, którego oferta została najwyższej oceniona, zbyt krótki tj. czterodniowy termin do złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 i 3 Pzp.(tj. do dnia 17 lipca 2020 r.), w sytuacji gdy w myśl ww. przepisu wyznaczony termin do złożenia ww. dokumentów nie może być krótszy niż pięć dni.

(akta kontroli str. 810-834, 1024-1027)

Wójt Gminy w wyjaśnieniach wskazała, że Zamawiający omyłkowo obliczył pięciodniowy termin na dostarczenie dokumentów.

(akta kontroli str. 556-562)

Brak w protokołach z udzielenia zamówienia publicznego, uzasadnienia niedokonania podziału zamówienia na części nie rodził żadnych skutków negatywnych. Podobnie w przypadku wezwania wykonawcy do złożenia oświadczeń i dokumentów – wykonawca skutecznie złożył wymagane oświadczenia i dokumenty w wyznaczonym terminie, nie kwestionując go (mimo, że był o jeden dzień krótszy).

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina wykonała dofinansowane zadania oraz uzyskała zakładane efekty. Oferty na zadanie związane z utworzeniem Klubu „Leśna Gromada” oraz jego funkcjonowanie zostały prawidłowo opracowane i złożone. Umowy zostały zrealizowane i rozliczone.

Wydatkowanie środków dla zadania polegającego na utworzeniu 23 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 odbyło się na podstawie procedury zamówień publicznych. W trzech protokołach postępowań o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego, Zamawiający nie uzasadnił powodów niedokonania podziału zamówień na części, zaś w jednym postępowaniu Zamawiający wezwał Wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia dokumentów z wyznaczeniem krótszego niż należało terminu, co jednak nie rodziło żadnych negatywnych skutków dla wyniku postępowań przetargowych i zawarcia umów z wyłonionymi wykonawcami. Sprawozdawczość jednostki samorządu terytorialnego była realizowana zgodnie z zapisami umów.

IV. Uwagi i wnioski

Uwzględniając podjęte w trakcie kontroli działania, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, 19 lipca 2023 r.

Kontroler
Marcin Kuzan
Główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

.....
podpis

